

Vliv kouření na úspěšnost operace odchlípení sítnice pars plana vitrektomie

Lékařská fakulta

Autor: Jeroným Džubák
Školitel: Hrevuš Michal, MUDr. FEBO
Oční klinika LF UP v Olomouci a FNOL

FAKULTNÍ NEMOCNICE®
OLOMOUC

ÚVOD

Rhegmatogenní odchlípení sítnice je závažný oftalmologický stav, který může vést ke ztrátě zraku. Standardním chirurgickým postupem jeho léčby je pars plana vitrektomie (PPV), což je efektivní metoda s vysokou mírou úspěšnosti. Kouření tabáku je známým rizikovým faktorem pro řadu systémových a oftalmologických onemocnění. Je spojeno se zvýšeným oxidačním stresem, poruchami hojení tkání a vaskulární dysfunkcí.

CÍLE

- Zhodnotit vliv kouření na míru úspěšnosti terapie rhegmatogenního odchlípení sítnice pomocí PPV.
- Analyzovat pooperační výsledky a pravděpodobnost nutnosti reoperace u kuřáků ve srovnání s nekuřáky.

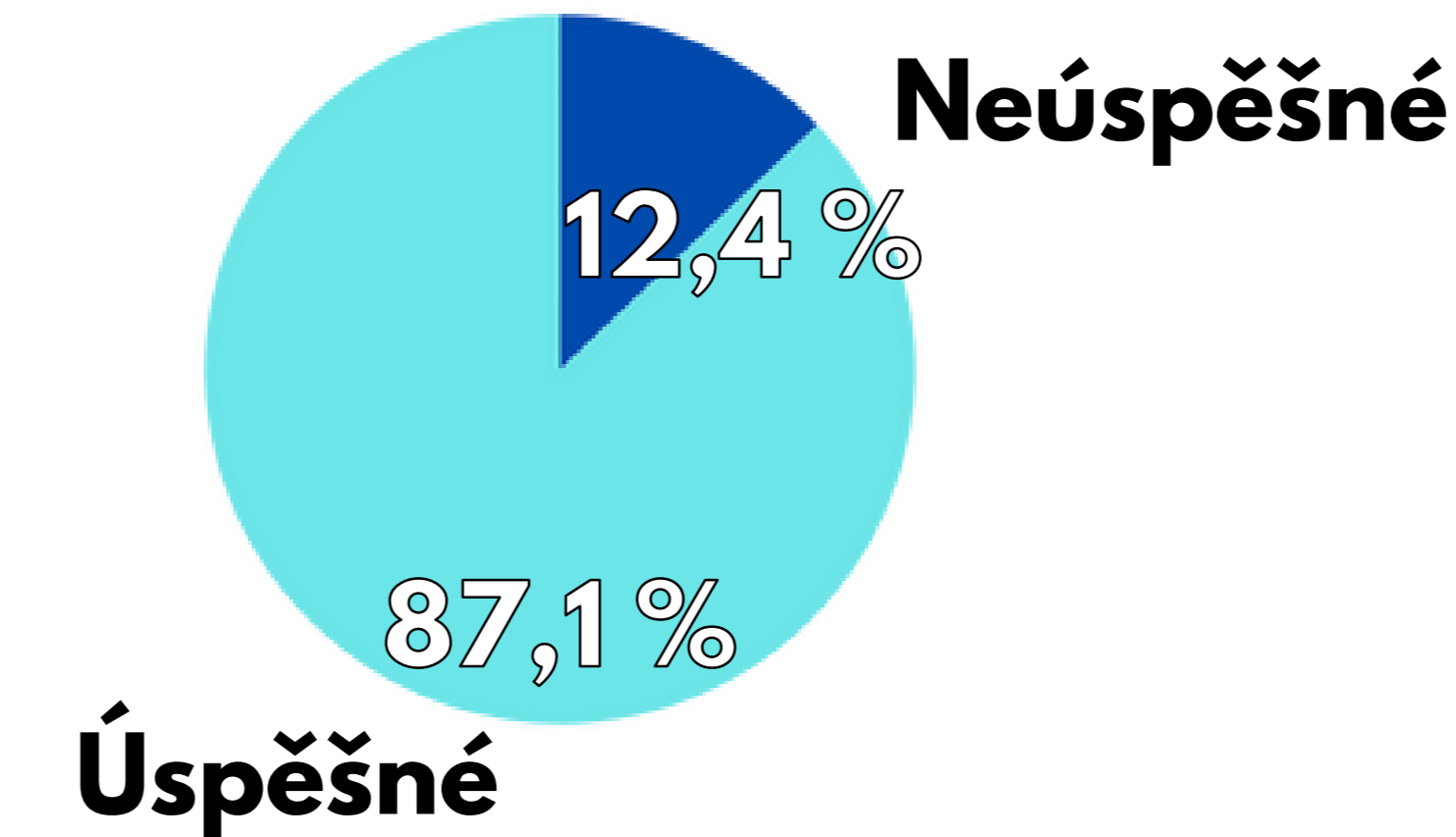
METODIKA

Byla provedena retrospektivní kohortová studie zahrnující 274 pacientů, kteří podstoupili PPV pro rhegmatogenní odchlípení sítnice v období od 1. ledna 2022 do 30. června 2024. Pacienti byli rozděleni do dvou skupin: kuřáci (N = 69, 25,7 %) a nekuřáci (N = 199, 74,3 %); u šesti pacientů nebyl kuřácký status znám, a proto nebyli zahrnuti do analýzy. Medián věku pacientů byl 62,5 roku a medián délky operace 50 minut. K analýze dat byl použit Chí-kvadrát test pro kategorické proměnné, logistická regrese s adjustací na potenciální matoucí faktory (confounding faktory), jako jsou pohlaví a diabetes. Dále byl použit Peto-Peto test pro analýzu v čase s vyššími váhami pro časné reoperační případy.

Podíl kuřáků

Celková úspěšnost operace

Graf 1: Podíl kuřáků a nekuřáků Graf 2: Procentuální úspěšnost operace

Úspěšnost operace ve vztahu ke kouření

Výsledek operace	Kouření		Celkem
	Nekuřák	Kuřák	
Úspěšná	181	55	236
Neúspěšná	21	15	36
Celkem	202	70	272

Významnost vlivu kouření na základě Chí-kvadrát testu

	Hodnota	df	p
χ^2	5.51	1	0.019
N	272		

Odds ratio - úspěšnost operace ve vztahu ke kouření

	Odds ratio	95% Interval spolehlivosti		p
		Dolní	Horní	
Chí-kvadrát test	2.351	1.135	4.868	
Fisherův test	2.342	1.047	5.143	0.024

Tabulka 1: Úspěšnost primární operace a kouření – univariální analýza

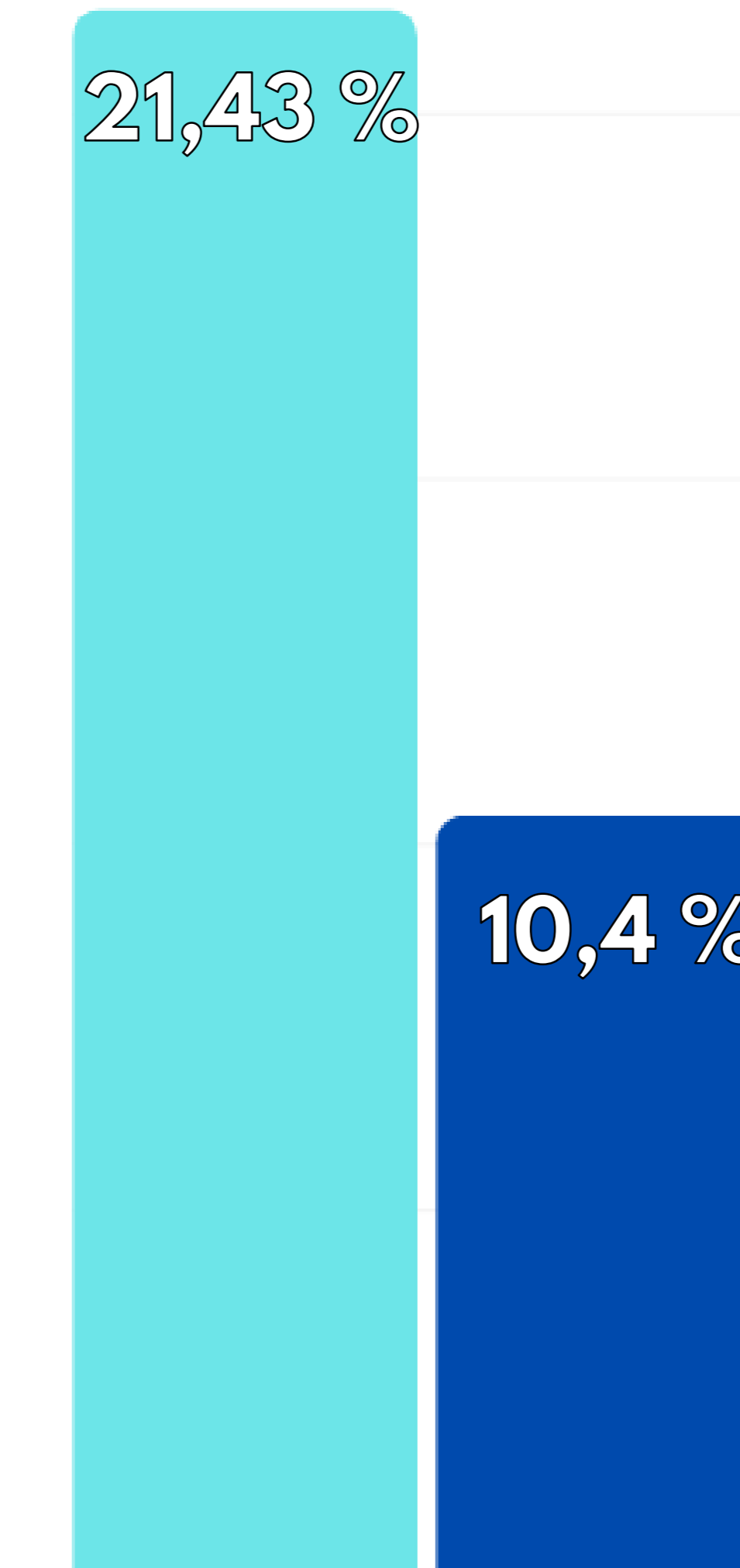
Úspěšnost primární operace (logistická regrese)

Faktory	Odds ratio	95% IS (Odds ratio škála)		p
		Dolní	Horní	
Kouření (ANO)	2.463	1.043	5.818	0.04
Diabetes (ANO)	0.762	0.3	1.937	0.568
Věk	1.100	1.054	1.147	<0.001
Délka operace	1.006	0.99	1.023	0.462
Pohlaví (ŽENA)	0.502	0.211	1.197	0.12
Tamponáda plyn	1.059	0.154	7.269	0.953
Tamponáda silikon	1.434	0.628	3.277	0.392

Tabulka 2: Úspěšnost primární operace a faktory – logistická regrese

Porovnání míry selhání operace

Kuřáci
Nekuřáci

Graf 3: Selhání primární operace u kuřáků vs nekuřáků

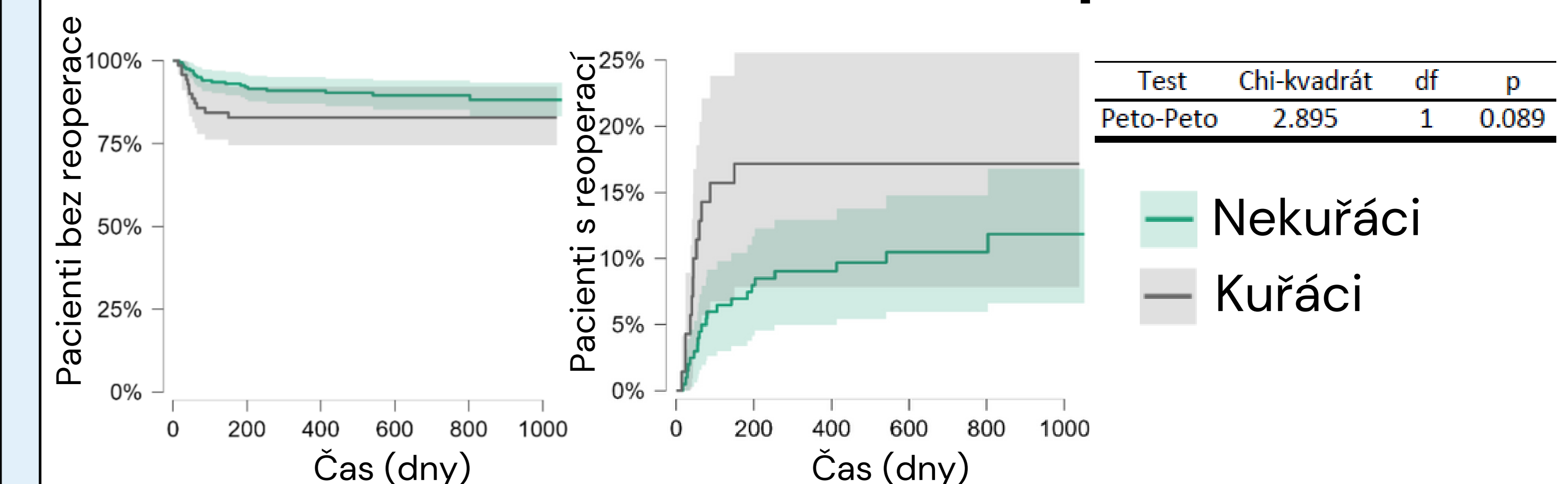
ZÁVĚR

Naše výsledky potvrzují, že kouření negativně ovlivňuje anatomické výsledky operace PPV. Zvýšená pravděpodobnost selhání primární operace a nutnosti reoperace naznačují, že kuřácká anamnéza by měla být součástí perioperační rizikové stratifikace pacientů.

VÝSLEDKY

Primárním sledovaným ukazatelem byla míra úspěšnosti operace, definovaná jako přiložení sítnice v intervalu 3 až 6 měsíců po zákroku, které bylo dosaženo u 87,1 % pacientů. Na základě analýzy Chí-kvadrát testem bylo zjištěno, že kouření je spojeno se signifikantně vyšší pravděpodobností neúspěchu operace ve srovnání s nekuřáky (21,43 % vs. 10,4 %, OR = 2,35, p = 0,019, 95% CI: 1,135–4,868). Kaplan-Meierova analýza ukázala zvýšené riziko nutnosti reoperace u kuřáků na hladině statistické významnosti 90 % (p = 0,089). Strmější sklon křivky u kuřáků ukazuje na vyšší riziko pooperačního selhání v rané fázi po zákroku.

Vliv kouření na incidenci reoperací v čase

Graf 4: Vliv kouření na incidenci reoperací v čase